

PARTE TEORIE C1-C2

Def: Un șir de nr. reale este o funcție $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$.

$x_m = f(m) \leftarrow$ termen general al șirului

Not: $\{x_m\}$, $\{x_m\}_{m \in \mathbb{N}}$, $(x_m)_{m \in \mathbb{N}}$

Teoremă: Șir convergent este mărginit.

! Reciprocă este FALSĂ

Teoremă (crit. comparativă)

$\{x_m\}$ $x_m \geq 0$ $x_m \rightarrow 0$

dacă $|x_m - x| \leq x_m, \forall m \in \mathbb{N}$, at. $x_m \rightarrow x$.

Teoremă (lema lui Cauchy)

$\forall$ șir mărginit admite SUBȘIR convergent.

Def: $\{x_m\}$ este șir Cauchy / fundamental dacă $\forall \varepsilon > 0$,

$\exists n_\varepsilon \in \mathbb{N}$ a.z. $\forall m, n \geq n_\varepsilon, |x_m - x_n| < \varepsilon$

$\Downarrow$

$\forall \{x_m\}$ convergent $\Rightarrow$ șir Cauchy

! Atenție: șir $\nearrow$ nemărginit $\Rightarrow$ convergent la $+\infty$

șir $\searrow$ nemărginit $\Rightarrow$ convergent la $-\infty$

Limite inferioare / superioare

• Supremul lui A ($\text{Sup} A$) $\rightarrow$ cel mai mic majorat

$A = [0, 1) \Rightarrow \text{Sup} A = 1$

$A = [2, 10] \Rightarrow \text{Sup} A = 10$

$A = (0, 1) \Rightarrow \text{Sup} A = 1$

Obs! nu e obligatoriu ca $\text{Sup} A \in A$!

analog

$\text{Inf} A \in A$

• Infimul lui A ($\text{Inf} A$) $\rightarrow$ cel mai mare minorat

Def: a) limită superioară

$$y = \lim_{n \rightarrow \infty} y_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \sup \{x_k, k \geq n\}$$

$$\{x_n\} \text{ r.i.}$$
$$y \in \mathbb{R}$$

Not: $y = \lim_{n \rightarrow \infty} \sup x_n = \overline{\lim}_{n \rightarrow \infty} x_n$

b) limită inferioară

$$\{x_n\} \text{ r.i.}; z \in \mathbb{R}$$

$$z = \lim_{n \rightarrow \infty} z_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \inf \{x_k, k \geq n\}$$

Not: $z = \lim_{n \rightarrow \infty} \inf x_n = \underline{\lim}_{n \rightarrow \infty} x_n$

Teoremă: un r.i. are limită dacă

$$\{x_n\} \text{ r.i.} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \inf x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \sup x_n$$

PARTE SEMINARE 1-2

1. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^n}{n^\alpha}, a, \alpha > 0$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a^n = \begin{cases} 0, & a \in (-1, 1) \\ 1, & a = 1 \\ +\infty, & a \in (1, +\infty) \\ \nexists, & a \in (-\infty, -1) \end{cases}$$

$a > 0$

caz I: $a \in [0, 1) \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^n}{n^\alpha} \stackrel{[\frac{0}{\infty}]}{=} 0$

caz II: $a = 1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1^n}{n^\alpha} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^\alpha} = 0$

caz III: $a > 1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^n}{n^\alpha} \stackrel{[\frac{\infty}{\infty}]}{=} ?$

O CRITERIUL RAPORTULUI PT ȘIRURI CU TERMENI POZITIVI

Fie $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ un șir din $\mathbb{R}_+^*$ pentru care $\exists \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = l \in \overline{\mathbb{R}}$

• dacă $l < 1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$

• dacă $l > 1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$

• dacă $l = 1 \Rightarrow$ NU pot utiliza acest criteriu

Revenim la problema noastră...

$$x_n = \frac{a^n}{n!}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1}}{x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^{n+1}}{(n+1)!} \cdot \frac{n!}{a^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n}{n+1} \right)^n \cdot a = 1^n \cdot a = a > 1 \Rightarrow$$

$\Rightarrow$ crit raportului $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = +\infty$

O CRITERIUL RADICALULUI PT ȘIRURI CU TERMENI POZITIVI

Fie $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ un șir din $\mathbb{R}_+^*$, pt care $\exists \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = l \in \overline{\mathbb{R}}$.

Atunci $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = l$.

$$\text{Ex: } \frac{n}{\sqrt[n]{n!}} = \frac{\sqrt[n]{n^n}}{\sqrt[n]{n!}} = \sqrt[n]{\frac{n^n}{n!}}; \text{ not } a_n = \frac{n^n}{n!} \dots$$

O LEMA LUI CESARO-STOLZ

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} \stackrel{n \rightarrow \infty}{\rightarrow} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1} - a_n}{b_{n+1} - b_n}$$

! $b_{n+1} - b_n > 0$

EXERCITIUL LIMITE INF/SUP

Se cere $\lim x_n$ și $\lim x_n$. $x_n = \frac{n(-1)^n}{2n+1} + \sin \frac{n\pi}{2}$

$$(-1)^n = \begin{cases} -1, & n = 2k+1 \\ 1, & n = 2k \end{cases}$$

! important la subșiruri

$$\sin \frac{n\pi}{2} = \begin{cases} 0, & n = 2k \\ 1, & n = 4k+1 \\ -1, & n = 4k+3 \end{cases}$$

Subșiruri: $(x_{2k})_{k \in \mathbb{N}}$, $(x_{4k+1})_{k \in \mathbb{N}}$, $(x_{4k+3})_{k \in \mathbb{N}}$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} x_{2k} = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{2k \cdot 1}{2 \cdot 2k+1} + \sin 0 = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{2k}{4k+1} = \frac{1}{2} \leftarrow \text{putem limita al numitor}$$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} x_{4k+1} = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{-1(4k+1)}{2(4k+1)+1} + 1 = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{-4k-1}{8k+3} + 1 = \frac{-4}{8} + 1 = \frac{-1}{2} + 1 = \frac{1}{2}$$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} x_{4k+3} = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{-1(4k+3)}{2(4k+3)+1} - 1 = \frac{-1}{2} - 1 = \frac{-3}{2}$$

$$L = \left\{ -\frac{3}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2} \right\} = \left\{ -\frac{3}{2}, \frac{1}{2} \right\}$$

$$\left. \begin{array}{l} \lim x_n = \inf L = -\frac{3}{2} \\ \lim x_n = \sup L = \frac{1}{2} \end{array} \right\} \Rightarrow \inf L \neq \sup L \Rightarrow \text{nu are limita}$$

$$\lim x_n \neq \lim x_n \Rightarrow \nexists \lim x_n \quad \square$$

SERII DE NUMERE REALE

$$(x_m)_{m \in \mathbb{N}} \text{ în } \dim \mathbb{R} \rightarrow (s_m)_{m \in \mathbb{N}} \text{ în } \dim \mathbb{R} \implies s_m = x_0 + x_1 + \dots + x_m, m \in \mathbb{N}$$

$$\implies ((x_m)_m, (s_m)_m) \stackrel{\text{not}}{=} \sum_{m=0}^{\infty} x_m \text{ (serie de m. reale)}$$

$$\sum_{m=0}^{+\infty} x_m \begin{cases} \nearrow \text{serie absolut convergentă (dc. } \sum_{m=0}^{\infty} |x_m| \text{ este serie convergentă)} \\ \downarrow \text{serie convergentă (dacă } (s_m)_m \text{ este în convergent)} \\ \searrow \text{serie divergentă (dacă } (s_m)_m \text{ este în divergent)} \end{cases}$$

Să se studieze natura seriei:

$$a) \sum_{m=1}^{\infty} \frac{2m+1}{m^2(m+1)^2}$$

$$x_m = \frac{2m+1}{m^2(m+1)^2} = \frac{1}{m^2} - \frac{1}{(m+1)^2}, m \in \mathbb{N}^*$$

$$x_m > 0, \forall m \in \mathbb{N}^*$$

! dacă serie au termeni poz/neg $\implies$ studiam convergența

$$s_m = x_1 + x_2 + \dots + x_m = \frac{1}{1^2} - \frac{1}{2^2} + \frac{1}{2^2} - \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{m^2} - \frac{1}{(m+1)^2} = 1 - \frac{1}{(m+1)^2}$$

$$\lim_{m \rightarrow \infty} s_m = \lim_{m \rightarrow \infty} 1 - \frac{1}{(m+1)^2} = 1$$

dim def: $\implies \sum_{m=1}^{\infty} x_m$ convergentă

$$b) \sum_{m=1}^{+\infty} \left(\frac{1 \cdot 4 \cdot 7 \cdot \dots \cdot (3m-2)}{3 \cdot 7 \cdot 11 \cdot \dots \cdot (4m-1)} \right)^{\alpha}, \alpha \in \mathbb{N}, x_m > 0$$

$$\lim_{m \rightarrow \infty} s_m = ?? \quad \text{NOPE} \implies \text{alegem } \lim_{m \rightarrow \infty} \frac{x_{m+1}}{x_m} / \lim_{m \rightarrow \infty} \sqrt[m]{x_m}$$

$$\lim_{m \rightarrow \infty} \frac{x_{m+1}}{x_m} = \lim_{m \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{1 \cdot 4 \cdot 7 \cdot \dots \cdot (3m+1)}{3 \cdot 7 \cdot 11 \cdot \dots \cdot (4m+2)} \right)^{\alpha}}{\left(\frac{1 \cdot 4 \cdot 7 \cdot \dots \cdot (3m-2)}{3 \cdot 7 \cdot \dots \cdot (4m-1)} \right)^{\alpha}} = \lim_{m \rightarrow \infty} \left(\frac{3m+1}{4m+2} \right)^{\alpha} = \left(\frac{3}{4} \right)^{\alpha} < 1$$

$$I) \alpha < 0 \Rightarrow \left(\frac{3}{4}\right)^\alpha > 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} x_n \rightarrow \text{divergentă}$$

$$II) \alpha > 0 \Rightarrow L < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} x_n \rightarrow \text{convergentă}$$

$$III) \alpha = 0 \Rightarrow L = 1 \Rightarrow \text{nu putem decide}$$

$$x_n = 1, \forall n \in \mathbb{N}^*$$

! CRITERIUL DE DIVERGENȚĂ pt serii de numere reale

Dacă $\exists \lim_{n \rightarrow \infty} x_n \neq 0$ sau $\nexists \lim_{n \rightarrow \infty} x_n$, atunci $\sum_{n=1}^{\infty} x_n$ este divergentă

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 1 \neq 0 \Rightarrow \text{serie este divergentă}$$

$$c) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(n!)^2}{(2n)!}$$

$$x_n > 0, \forall n \in \mathbb{N}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = ???$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1}}{x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{[(n+1)!]^2}{(2n+2)!}}{\frac{(n!)^2}{(2n)!}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cancel{(n+1)!}^2 (n+1)^2}{\cancel{(2n+2)!}^2} \cdot \frac{(2n)!}{(n!)^2} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^2}{2(n+1)(2n+1)} = \frac{1}{4} < 1 \Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} x_n \text{ divergent}$$

SERII DE NUMERE REALE REMARCABILE

$$① \text{ serie armonică } \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{n^\alpha} \begin{cases} \rightarrow \text{convergent de } \alpha > 1 \\ \rightarrow \text{divergent de } \alpha \leq 1 \end{cases}$$

$$② \text{ serie puteri } \sum_{n=1}^{+\infty} a^n \begin{cases} \rightarrow \text{absolut convergentă de } a \in (-1, 1) \\ \rightarrow \text{divergentă de } a \in (-\infty, -1] \cup [1, +\infty) \end{cases}$$

$$③ \text{ serie exponențiale } \sum_{n=0}^{+\infty} \frac{a^n}{n!} \rightarrow \text{absolut convergentă } \forall a \in \mathbb{R}$$

$$④ \text{ serii trigonometrice } \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n a^{2n}}{(2n)!} \quad \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n a^{2n+1}}{(2n+1)!} \rightarrow \text{absolut convergentă } \forall a \in \mathbb{R}$$